

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 5018/2018
11.09.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Јелене Боровац и Бранка Станића, чланова већа, у парници тужилаца Књижевне заједнице "АА" из ... и ББ из ..., чији је заједнички пуномоћник Зоран Давинић, адвокат из ..., против туженог Града Врања, ради накнаде материјалне штете, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 3176/17 од 24.04.2018. године, у седници одржаној 11.09.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж 3176/17 од 24.04.2018. године, тако што се **УСВАЈА** тужбени захтев тужилаца Књижевне заједнице "АА" и ББ и обавезује тужени Град Врање да им на име накнаде материјалне штете због неовлашћеног коришћења назива културне манифестације "ВВ" и програма концепције исте у 2011. и 2012. години исплати укупно 500.000,00 динара или сваком тужиоцу по 250.000,00 динара заједно са законском затезном каматом почев од 15.03.2017. године до коначне исплате.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцима накнади трошкове парничног поступка у износу од 306.800,00 динара у року од 15 дана од дана пријема пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врању П 3856/16 од 15.03.2017. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужилаца и обавезан тужени да им на име накнаде материјалне штете због неовлашћеног коришћења назива културне манифестације "ВВ" и програма концепције исте у 2011. и 2012. години исплати укупно 500.000,00 динара или сваком тужиоцу по 250.000,00 динара заједно са законском затезном каматом почев од 15.03.2017. године до коначне исплате. Ставом другим изреке, одбијен је приговор туженог да је ова правна ствар правноснажно пресуђена. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцима накнади трошкове парничног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 3176/17 од 24.04.2018. године, усвојена је жалба туженог, укинута првостепена пресуда и пресуђено тако што је одбијен

тужбени захтев тужилаца. Одбијен је приговор туженог о правноснажно пресуђеној ствари и обавезани тужиоци да туженом накнаде трошкове парничног поступка.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену тужиоци су изјавили ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац Књижевна заједница "АА" заједно са тужиоцем ББ који је главни и одговорни уредник манифестације „ВВ" и аутор концепције програма ове манифестације и тужени Град Врање су 2011. и 2012. године паралелно али свако посебно, истовремено су организовали културну манифестацију "ВВ" у Врању. За ову организацију нико од њих није добио помоћ од стране Републике. Иначе је ову помоћ до 2011. године и после 2012. године увек добијао тужилац Културна заједница "АА" који је износио 250.000,00 динара у 2010. години. У 2011. и 2012. години Комисија за књижевне манифестације и награде за издавачку делатност Министарства културе и информисања информационог друштва РС је подржала реализацију манифестације "ВВ" и награду "АА" за коју манифестацију су 2011. године конкурисали Књижевна заједница "АА" и Град Врање, а за 2012. годину конкурисали су Књижевна заједница "АА" и Јавна установа Народни универзитет Врање. За 2011. годину била су одвојена средства у износу од 250.000,00 динара али ником нису додељена, а за 2012. годину Република Србија није обезбедила новчана средства за ову манифестацију, нити су икоме додељена. Вештачењем од стране вештака економско-финансијске струке утврђено је да је према уговору од 26.02.2004. године између тужиоца Књижевне заједнице "АА" и туженог Града Врања тужени остао дужан одређени износ из буџета Града Врања на име материјалних трошкова тужиоца по основу уговорених и проведених културних активности у 2011. и 2012. години, што је било предмет спора у парници П 3769/12, каснији број П 1535/14 и који износ није у вези са износом који је Република Србија издвајала као помоћ и суфинансијер културне манифестације "ВВ". На основу дотадашње праксе издвојених средстава од 250.000,00 динара за ову манифестацију за 2011. годину од 250.000,00 динара вештак је проценио да износ материјалне штете тужилаца за 2011. и 2012. годину износи по 250.000,00 динара годишње односно укупно 500.000,00 динара. Из потврде о уношењу у евиденцију и депоновању ауторских дела и предмета сродних права Завода за интелектуалну својину Републике Србије од 21.06.2010. године утврђено је да је подносиоцу пријаве ББ унето дело под насловом "Уредничка концепција књижевних манифестација програма и награда издавачке делатности Књижевне заједнице "АА" са идејним решењима логоа књижевне заједнице као и логоа историјског архива Библиотеке "АА" и „ГГ“; да је врста дела "идејно уређивачка концепција идејно ликовно и графичко решење логоа по коме је као аутор назначен подносилац пријаве ББ што је депоновано у Заводу за интелектуалну својину дана 16.06.2010. године под бројем .. . Пресудом Вишег суда у Врању П 1/11 од 23.11.2011. године усвојен је тужбени захтев тужилаца Књижевне заједнице "АА" и ББ па је

туженом Граду Врању забрањено организовање културних манифестација „ВВ" и "ДД" као и расписивање конкурса и дела књижевне награде "АА". Наведена пресуда потврђена је пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 339/12 од 20.12.2012. године. Правноснажном пресудом Основног суда у Врању П 2376/14 од 09.04.2015. године усвојен је тужбени захтев тужиоца Града Врања против тужене Књижевне заједнице "АА" па је раскинут уговор број .. од 26.02.2004. године закључен између парничних странака због промењених околности, новог Закона о култури из 2009. године. Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 1305/15 од 24.11.2015. године укинута је пресуда Основног суда у Врању П 1535/14 од 28.01.2015. године и усвојен тужбени захтев тужиоца Књижевне заједнице "АА" и обавезан тужени Град Врање да јој на име дуга по основу уговорених и проведених ауторних активности и издатака за материјалне трошкове исплати за 2011. годину износ од 3.660.908,77 динара, са каматом, а за 2012. годину износ од 2.811.060,94 динара са каматом и на име неисплаћених плата за период 01.01.2011. до 31.12.2012. године износ од 1.678.300,47 динара са каматом а за веће потраживање од досуђеног на име неисплаћених плата и доприноса до траженог износа је одбијен као неоснован.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев налазећи да тужиоцима припада накнада штете у виду изгубљене добити коју би, да није било штетног понашања туженог остварили по редовном току ствари.

Супротно, другостепени суд је закључио да је за финансирање манифестације неопходно расписати конкурс на основу кога се са изабраним подносиоцем пројекта закључује уговор о финансирању, па како у овом случају на конкурс није дошло до избора организатора, то ни средства нису додељена. Због тога је укинуо првостепену пресуду и одбио тужбени захтев у целости.

Основано се у ревизији указује да је другостепена одлука донета уз погрешну примену материјалног права.

Према члану 15. став 1. Уредбе о условима које треба да испуњавају примерци ауторског дела и предмета сродних права који се депонују, уношење у евиденцију и депоновање ауторских дела и предмета сродних права и садржаја о евиденцији депонованих ауторских дела и предмета сродних права код надлежног органа ("Службени гласник РС" 45/10) надлежни орган не испитује само садржину ауторског дела и предмет сродног права који се депонује и уноси већ евиденција обезбеђује доказ за ауторе и друге носиоце ауторских права као обезбеђење доказа о чињеницама које могу бити од значаја за евентуални судски спор или неку другу потребу у вези са предметом депоновања.

По члану 2. став 1. Закона о ауторским правима ("Службени гласник РС" 104/09... 29/16) организација одређене културне манифестације као и организација доделе одређене награде представља ауторско дело када су изражени у одређеној форми и када представљају оригиналну духовну творевину.

Према члану 155. Закона о облигационим односима измакла корист је спречавање повећања нечије имовине. По члану 189. став 1. истог закона оштећени има право како на накнаду обичне штете, тако и на накнаду измакле користи. По ставу 3.

истог члана при оцени висине измакле користи узима се у обзир добитак који се могао основано очекивати према редовном току ствари или према посебним околностима, а чије је остварење спречено штетниковом радњом или пропуштањем.

Тужени је својим понашањем (пријављивањем на конкурс ради организације културне манифестације "ВВ", иако на то није имао право, што је утврђено правноснажном пресудом којом му је оваква организација забрањена) спречио остварење права тужилаца на добит коју су основано очекивали по редовном току ствари за 2011. и 2012. годину (као носиоци ауторског права на ову организацију на име чега су им сваке године додељивана финансијска средства), а претходне 2010. године у износу од 250.000,00 динара. Због тога је дужан да тужиоцима накнади ову штету у тим очекиваним износима који су за то били издвојени (500.000,00 динара).

На основу члана 416. ЗПП одлучено је као у изреци.

Одлука о трошковима поступка донета је на основу чланова 153. став 1, 154. и 165. став 2. ЗПП. Тужиоцима су досуђени трошкови на име састава тужбе од стране адвоката у износу од 9.000,00 динара, седам одржаних рочишта у износу од по 10.500,00 динара, два неодржана рочишта у износу од по 6.000,00 динара, трошкови на име вештачења 7.000,00 динара, такса на тужбу 58.800,00 динара, такса на пресуду 34.300,00 динара, састав ревизије 33.000,00 динара, таксе на ревизију 39.600,00 динара и таксе ревизијску одлуку 39.600,00 динара, све одмерено према важећој АТ и ТТ.

**Председник већа
судија
Звездана Лутовац,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић